



קִבְּץ

דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש

דְּבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, מְעוֹרְרִים מְעִירִים וּמְחַזְקִים, אֲשֶׁר מֵתוֹךְ
הַנַּחֲל גוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה גּוֹבְעִים, לְהַחֲיֹת נֶפֶשׁ כָּל חַי וּמְשֵׁם יִשְׁקוּן
הַעֲדָרִים, לְהַתְחַזֵּק בַּעֲבוּדַת הַבוֹרָא בְּכָל דְּרָגָה שִׁיְהִיו נִמְצָאִים

אֲשֶׁר נֶאֱמְרוּ עַל יְדֵי
מָרְן מוֹהֲרָא"ש זי"ע

עַל פִּי 'לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן' חֵלֶק א' סִימָן יט

יְדַבֵּר נוֹרָאוֹת נִפְלְאוֹת מִמַּעַלַת הַתְּקַרְבוֹת לְצַדִּיק הָאֵמֶת הַמּוֹרָה דְרָךְ בְּחַיִּים, וּמְשַׁנֵּים
מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, וְרַש"י לְזִכּוֹת לְטַהֲרַת הַמַּחַ וּלְתַקּוּן הַבְּרִית, זְהִירוֹת בְּקִדְשׁ
הָאֲכִילָה בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ, לְזִכּוֹת לְמַח נְקִי וְטַהוֹר וּיְבַרְךָ בְּכִנּוּהַ גְּדוּלָה, לְשֹׁמֵר וּלְקַדְשׁ
הַדְּבוּר שְׁלֵא יְדַבֵּר דְּבוּרִים רְעִים, רַק יִכְנִיס אֶת כָּל דְּבוּרָיו בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

*

יֵצֵא לְאוֹר עֶרֶב שְׁבַת פְּרִשַׁת בְּרֵאשִׁית תַּשַּׁע"ז

עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב

עִיר הַקְּדֵשׁ יְרוּשָׁלַיִם תּוֹכֵב"א

תקון המוחין

דרשה על פי התורה 'תפלה לחבקות', בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן יט

ברוך השם שאנו זוכים לדבר בכל פעם מתורתו של רבי נחמן מברסלב זכותו תגן עלינו, אשר זו הזכות הגדולה ביותר שתתכן, והיום נדבר מהתורה בלקוטי מוהר"ן חלק א' סימן י"ט.

מדוע צריך לנסע לצדיקים?

ואומר רבנו ז"ל, כי קשה להעולם על מה צריך לנסע להצדיק לשמע תורה מפיו, הלא אפשר לעיין בספרים דברי מוסר! אף באמת הוא תועלת גדול, כי יש חלוק גדול בין השומע מפי הצדיק האמת בעצמו, ובין השומע מפי אחר האומר בשמו, מכל שכן כששומע מפי ששמע מפי השומע, כי יורד בכל פעם מדרגא לדרגא רחוק מפי הצדיק, וכן בין השומע מפי הצדיק למעין בספר הוא חלוק גדול ביותר, ועל כן יש חלוק גדול מאד בין מי שנוסע לצדיק ושומע תורה מפיו לבין מי ששומע מפי מי ששמע מפיו, וכל שכן כשזה יורד מטה מטה והוא שומע מפי זה ששמע מאחרים ששמעו מפי הצדיק וכו', וכל שכן וכל שכן

דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש

שֵׁישׁ חֲלוּק גָּדוֹל בֵּין הַשׁוֹמֵעַ מִפִּי הַצַּדִּיק בְּעֶצְמוֹ לְבִין זֶה שֶׁקוֹרֵא
בַּסֵּפֶר – וְהֵנָּה רַבְּנּוּ ז"ל אֹמְרִים (לְקוּטֵי מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִמָּן קצב) שֶׁפָּנִי
שָׁכְלוּ וְחִכְמָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סֵפֶרוֹ, וְכֵן אֹמְרֵי (לְקוּטֵי
מוֹהֲר"ן חֶלֶק א' סִמָּן קעג) שֶׁבְּתוֹךְ הַכְּתָב שֶׁל הָאָדָם אֶפְשָׁר לְהַכִּיר אֶת
פְּנֵי הָאָדָם, נִמְצָא, שְׁמִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד אֶת סֵפְרֵי הַקְּדוּשִׁים שֶׁל
הַצַּדִּיק, זוֹכָה לְרֹאוֹת אֶת פָּנָיו שָׁכְלוּ וְחִכְמָתוֹ וַיְכוּל לְהַפִּירוֹ.

אֲךָ אֲף עַל פִּי כֵן, אֹמְרֵי רַבְּנּוּ ז"ל שֵׁישׁ חֲלוּק גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד בֵּין
הָאָדָם הַבָּא לְשִׁמְעַת אֶת תּוֹרָתוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק מִפִּי שֶׁל הַצַּדִּיק בְּעֶצְמוֹ,
לְבִין זֶה הַלּוֹמֵד אֶת סֵפֶרוֹ שֶׁל הַצַּדִּיק. וּבְאֵמַת צָרִיךְ לְהִבִּין הֵיטֵב
מִדּוּעַ יֵשׁ חֲלוּק כָּל כֶּךָ גָּדוֹל? וּמֵאֵי הַנִּפְקָא מִיָּנָה לָנוּ אִם אָנוּ
שׁוֹמְעִים אֶת הַתּוֹרָה מִפִּי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת, אוֹ שְׁאָנוּ קוֹרְאִים
אֶת סֵפֶרוֹ הַקְּדוּשׁ, הֲלֹא בְּסוּפוֹ שֶׁל דְּבַר הָעֵקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא
לְהִיּוֹת דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ וּלְהִתְעוֹרֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּתוֹכָהּ שְׁלֵמָה,
וּמֵה זֶה מְשַׁנֶּה אִיךָ מְקַבְּלִים אֶת הַהִתְעוֹרְרוֹת הַזֹּאת, הֲאִם דָּרָךְ
לְמוֹד בַּסֵּפֶר אוֹ עַל יְדֵי שְׁשׁוֹמְעִים תּוֹרָה מִפִּי שֶׁל הַצַּדִּיק הָאֵמֶת.
וְעוֹד צָרִיךְ לְהִבִּין, מִדּוּעַ בְּכֻלָּל צָרִיךְ לְנַסֵּעַ לְצַדִּיקִים? מִדּוּעַ אֵין
זֶה מְסַפִּיק שֶׁהָאָדָם יִלְמַד סֵפְרֵי מוֹסֵר בְּבֵיתוֹ וַיִּתְעוֹרֵר עַל יָדָם
לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, וּבְכֻלָּל הָרִי אָנוּ יוֹדְעִים אֶת הַכֻּלָּל "וְעַמְךָ
כְּלָם צַדִּיקִים" (יִשְׁעִיָּה ס, כא) וְכִמוֹ שְׁמוּבָא בְּזֵהָר הַקְּדוּשׁ, שֶׁכָּל

ישראל נקראים צדיקים על שם הברית (זהר לך צג ע"א) ואם כן
מאחר שכלם צדיקים, צריך להבין מדוע צריך להטריח את
עצמו ולנסע לצדיקים האמתיים?

רבי - מחנה

והנה באמת אם נסתכל ונתבונן, נבין היטב את נחיצות הנסיעה
לצדיקים האמתיים, ומדוע אי אפשר להתקרב באמת אליו
יתברך בלי לנסע אל הצדיקים האמתיים ולהיות מקרב אליהם.
כי הנה כשילד נולד בזה העולם הוא נולד עם יצר הרע ועם טבע
רע מאד, וכך הוא מבלה את ימיו ושנותיו בהבל וריק עד שהוא
נעשה בר מצוה, ובמשך הי"ג שנים הראשונות שלו בדרך כלל
טבעו רע, הוא אינו נמשך במיוחד אל הקדשה, הוא עושה טובה
גדולה שהוא בא ללמד או להתפלל, כי היצר הרע שולט בו מאד
מאד, וכשהוא מגיע לגיל שלש עשרה והגיע הזמן לעשות לו
בר מצוה, אז מגיע אליו היצר הטוב ומנסה לשכנע אותו שיחדל
ממעשי הטפשות והשטויות שהיה רגיל בהם עד עכשו וידבק
את עצמו בו יתברך בתורה ובתפלה, ויזכה להיות איש כשר
באמת, אלא שנמנע מכך מחמת שבהיותו צעיר כל כך, אינו
יודע כיצד באמת צריכים להתקרב אליו יתברך, ובמה יעבד

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרָא"ש

אותו יתברך, ואיך יזכה להגיע לכל המדרגות וכל ההשגות וכו' וכו', ולכן קשה לו מאד מאד להתחיל בעבודת השם יתברך למרות שמגיל הבר מצוה נכנסת בו תשוקה עצומה אחריו יתברך. ובשביל שידע מה לעשות, ואיך להתקרב אליו יתברך באמת, עליו להתקרב אל רבי, אל מחנך, שיורה לו את הדרך ילך בה, ואיך שירגיל את עצמו בדרך האמת להתקרב אליו יתברך ולזכות להיות איש כשר גם כן, ובלעדי הרבי, בלעדי המחנך – לא יוכל לדעת ולהבין כיצד עליו להתקרב אליו יתברך וכיצד עליו לעבוד אותו יתברך, אך כשהוא זוכה להתקרב אל צדיק, אל רבי ומחנך אמתי, והוא מסביר לו כיצד עליו להתקרב אליו יתברך, דהינו שעליו להתמיד בתורה הקדושה ועליו להתפלל ולהתבודד לפניו יתברך, והוא מעורר ומחזק אותו לעבודת השם יתברך, על ידי זה יש סכוי גדול שאותו בחור צעיר שזה עתה נעשה בר מצוה, יזכה באמת להתעורר ויתקרב אליו יתברך, אשר זה העקר בזה העולם, כי בסופו של דבר עקר התכלית בזה העולם הוא רק להתקרב אליו יתברך ולעבד אותו יתברך באמת ואין שום תכלית אחרת בזה העולם חוץ מזה, ועקר המעלה היא שהאדם יזכה להתחיל להתקרב אליו יתברך כמה שיותר צעיר ואז יש לו הרבה יותר סכויים לזכות למשהו,

אך את הדרך, את השביל להתקרב אליו יתברך, בצמצום הנכון, ובמדה הנכונה את זה לא יוכל להשיג כי אם על ידי התקרבות אל צדיק אמת, רבי ומחנך אמת שיורה לו את הדרך איך יתקרב אליו יתברך באמת. ומי שאינו זוכה להתקרב אל מחנך אמת, בסופו של דבר נופל בכאר שחת, או שמתחבר עם חברים שאינם טובים, או שעושה מעשים רעים וכו' וכו', וכל זה לא מחמת שרוצה לעשות כן, אלא רק מחמת שלא זכה למצא רבי ומנהיג אמת שילמד אותו כיצד לעבוד אותו יתברך באמת, אשרי הזוכה להתקרב אל צדיק אמת שעל ידו יזכה לדעת את הדרך כיצד מתקרבים באמת אליו יתברך, וכיצד זוכים להדבק בו.

זכוּת הפנים

ואומר רבנו ז"ל, כי צריך לזכך את הפנים שיוכל כל אחד לראות את פניו בפנים שלו כמו במראה, עד אשר בלא תוכחה ובלא מוסר, יתחרט חברו תכף על מעשיו רק ממה שיביט בפנים שלו, כי על ידי שיביט בפנים שלו יראה את עצמו כמו במראה איך פניו משקע בחשך - אשר זוהי מדרגת הצדיקים הגדולים אשר זוכים לזכך את פניהם כל כך עד שאינם צריכים לומר מוסר

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרָא"ש

לְאַנְשֵׁיהֶם כָּלֵל, כִּי כָּל מִי שֶׁבָּא אֲלֵיהֶם - נִתְעוֹרַר מִזֶּה שֶׁהוּא רוֹאֶה
אוֹתָם בְּעֵצְמוֹ, וְדָבָר זֶה הוּא דְבַר הַמּוֹבֵן לְכָל, כִּי כְּשֶׁבָּאִים אֶל
צַדִּיק אֲמַתֵּי וְרוֹאִים כִּי צַדִּיק הוּא מִתְפַּלֵּל, לְאֵט לְאֵט מְלֵה בְּמֵלֵה
בְּנַחַת בְּהִתְלַהֲבוֹת וּבְמִתְקִינֹת גְּדוּלָּה, מִיָּד נוֹפְלֵת בּוֹשָׁה גְּדוּלָּה
עַל הַמְּסַתְּכָל, וְהוּא מִבֵּין בְּעֵצְמוֹ כִּי צַדִּיק הוּא צָרִיךְ לְשַׁפֵּר אֶת
תְּפִלָּתוֹ, כִּי הֵרִי תְּפִלָּתוֹ הִיא כְּאִין וּכְאֶפֶס לְעֲמַת תְּפִלָּתוֹ שֶׁל
הַצַּדִּיק, וְכֵן כְּשֶׁרוֹאֶה אֶת הַצַּדִּיק לֹמֵד תּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּחֻשָׁק
גְּדוֹל וּבְהִתְלַהֲבוֹת דְּקִדְשָׁה עֲצוּמָה וְכוּ', מִיָּד נִכְנָס בּוֹ גַּם חֻשָׁק
וְהִתְעוֹרְרוֹת עַל כָּל פָּנִים לְלַמֵּד קֶצֶת דְּקֶצֶת בְּכָל יוֹם כְּדֵי שְׂיָמִיּוֹ
לֹא יַעֲבֵרוּ לוֹ בְּהֶבֶל וְרִיק.

וְעַתָּה מוֹבֵן הֵיטֵב מִדּוּעַ צָרִיכִים לְבֹא אֶל הַצַּדִּיק וּמִדּוּעַ לֹא
מִסְפִּיק לְהִסְתַּכֵּל בְּסִפְרֵי מוֹסֵר וּלְהִשָּׂאֵר בְּבֵית, כִּי טַבְעוֹ שֶׁל
הָאָדָם הוּא שֶׁכֶּאֱשֶׁר הוּא לְבַד, כְּאֲשֶׁר הוּא נִמְצָא בְּעֵצְמוֹ, הוּא
חוֹשֵׁב שֶׁהוּא הֵכִי טוֹב וְהֵכִי גְּדוֹל וְהֵכִי צַדִּיק וְכוּ', כִּי נִדְמָה לוֹ
שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל הֵיטֵב וְלֹמֵד הֵיטֵב וְכוּ' וְכוּ', אֲךָ כְּשֶׁהוּא זוֹכֵה
לְבֹא אֶל הַצַּדִּיק, וְרוֹאֶה אֶת הַנְּהַגְתּוֹ, וְאֵיךְ שֶׁהוּא לֹמֵד וּמִתְפַּלֵּל
וְאוֹכַל וְכוּ', מִיָּד נוֹפְלֵת עָלָיו בּוֹשָׁה גְּדוּלָּה וְהוּא מִבֵּין שֶׁעַד עַתָּה
הָיָה שְׂרוּי בְּדַמְיוֹן גְּדוֹל מְאֹד, וְהוּא אֵינּוּ הַגְּדוֹל בְּיוֹתֵר וְהַחֲשׁוֹב

ביותר וכו' וכו', והכל הנה דמיון אחד גדול, כי יש לו עוד הרבה
מה ללמד והרבה מה להתקדם בחייו.

גדולה שמושה של תורה

ובאמת על פי כל זה אפשר אולי להבין את מאמר חכמינו
הקדושים שאמרו (ברכות ר' ע"ב): 'גדולה שמושה של תורה יותר
מלמודה', דהינו שיותר טוב לשמש תלמיד חכם מאשר ללמד
תורה, ולכאורה איך אפשר להבין דבר כזה, הלא אין שום ערך
כלל ללמוד התורה הקדושה ואיך יכול להיות שלשמש תלמיד
חכם זה יותר טוב יותר חשוב ויותר גדול מאשר ללמד תורה
בעצמו, אך לפי כל מה שהסברנו לעיל אפשר להבין את כל זה
היטב, כי הצדיק, התלמיד חכם, זוכה לזכך את עצמו ביותר על
ידי למוד התורה ובתפלה וכו', והוא מרבה כל כך בלמוד התורה
הקדושה בלמוד שלחן ערוך הלכה למעשה, ומוסר את נפשו
כדי לקיים כל דין בשלחן ערוך, פשוטו כמשמעו, ולכן כשזוכים
לשמש אותו - הרי זה למוד תורה אמתי, כי כשאדם יושב בביתו
ולומד תורה הקדושה, עדין אינו יודע בדיוק כיצד להתנהג
וכיצד צריכים לקיים מצוה מסוימת, אך כשהוא זוכה לבא אל
הצדיק התלמיד חכם ולשמש אותו, והוא רואה את הנהגתו, הרי

דְּרָשׁוֹת מוֹתְרָא"שׁ

לפניו נמצא שלחן ערוך חי, שלחן ערוך מהלך, והוא יודע ששם שרבו מתנהג, כשם שרבו מקים את המצוות וכו', כך גם הוא צריך להתנהג, מפנין שרבו מתנהג רק על פי השלחן ערוך, על פי רצונו יתברך, ולכן כשאדם משמש את הצדיק זה נקרא שהוא לומד תורה מממש, כי כל הנהגה של רבו היא תורה מממש והוא יודע שפך עליו להתנהג, וזוהי המעלה שזוכים לבא אל הצדיק, אל התלמיד חכם, ולראות את הנהגתו בקדש, כי עצם הביאה אל הצדיק וההסתכלות עליו, היא בעצמה למוד תורה הקדושה, אשרי הזוכה לכך, כי בודאי כל אחד ואחד יכול לזכות להכלל בו יתברך ולהיות איש כשר באמת, והעקר תלוי רק בכך שיקח את עצמו בידיים ויקשר את עצמו אליו יתברך באמת.

ורבנו ז"ל ספר על עצמו, שכאשר היה ילד קטן גם הוא היה עושה מעשה קטנות, והיה מחליק על השלג עם שאר הילדים וכו', אך מגיל שש לקח את עצמו ברצינות לעבודת השם יתברך ונתעורר מאד אחריו יתברך, וזכה למה שזכה עד שעוד לפני הבר מצוה שלו זכה לחבר את ספר המדות, והלואי שהיום בחורים בני י"ג שנה יקבלו על עצמם את מה שרבנו ז"ל קבל על עצמו כשהיה בן שש שנים, ובאמת אף פעם לא מאחר מדי ותמיד יכולים להתחיל בעבודת השם יתברך ואין זה משנה

באיזה גיל, והעקר הוא לקחת את עצמו בימים ולהתחיל ברצינות על כל פנים לרצות להתקרב אליו יתברך באמת, וגם אם עבר גיל שלש עשרה ועכשו הוא בחור בן שש עשרה, או אפלו אברך בן עשרים ושלשים, ואפלו אם הוא כבר יהודי זקן, תמיד אפשר לעשות התחלה חדשה בעבודת השם יתברך, ובודאי ככל שהאדם מתחיל יותר צעיר, הוא יכול לזכות ליותר ויותר וכו', אך אף פעם לא מאחר מדי. ואשרי הזוכה להתחיל בעבודת השם יתברך אשר בודאי יזכה להתקרב אליו יתברך אם ירצה באמת אשרי לו.

לשון הקדש

ואומר רבנו ז"ל, כי גדל יקר הערך של לשון הקדש שבו נברא העולם - כי לשון הקדש בה נברא העולם, וערכה יקר מאד מאד, וכמו שכתוב (תהלים לג): "בדבר הוי"ה שמים נעשו", דהינו שכל העולם כלו נברא על פי דברו יתברך על פי לשון הקדש, ולכן בכל דבר ודבר יש אותיות מלשון הקדש המחיים את הדבר הזה וכו', ובכל שם של דבר נמצאים האותיות השייכים לשמו, למשל השמים נקראים כך על שם שהם מרכיבים מאש ומים כמו שאמרו חכמינו הקדושים (חגיגה יב ע"א). נמצא, שבמלה 'שמים'

דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש

בעצמה - נמצאת כל המהות של השמים, דהינו אש ומים, וזה לרמז ולהורות כי אש ומים הם שני הפכים שיכולים לחברם ולאחדם, כי בדרך כלל כששופכים מים על אש - המים מכבים את האש, אך מצד שני, האש יכולה לחמם את המים, והכל תלוי רק כיצד משתמשים בהם, אשר כל זה בא לרמז ולהורות לכל יהודי ויהודי, שבחינת השמים, דהינו רוחניות חיות אלקותו יתברך, יש בה שני כחות אלה אשר מי שאינו זוכה ואינו מבין את המהות של השמים, שהוא חבור אש ומים, יכול בתחלה להתלהב מאד מאד בבחינת אש, אך אחר כך יכול להתקרר ולהכבות לגמרי בבחינת מים, אך אם זוכה הוא יכול לזכות לבחינת שמים באמת, כאשר ישלב ויחבר את האש והמים, הוא זוכה לשלב את שניהם והוא מחמם את המים על ידי האש, והכל בצמצום הנכון ובמדה הראויה, וכך זוכה למה שזוכה, אשרי לו! וכמו שמובא בזהר הקדוש (הקדמה דף א' ע"ב) על הפסוק (ישעיה מ'): "שאו מרום עיניכם וראו מי ברא אלה", שכאשר האדם זוכה להתבונן על השמים, מי ברא אלה, על ידי זה נעשה ברא אלהים, כי מי ברא אלה הוא אותיות ברא אלהים, כי מ"י אלהי' הן אותיות אלהים, וכאשר האדם זוכה להתבונן באלקותו יתברך וזוכה להבין ולהשפיל אשר את הבריאה כלה

בְּרָא הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ וַיֵּשׂ מְנַהֵג לְבִירָה וְכוּ', עַל יְדֵי זֶה זֹכָה לְבַחֲנֵינָת
 מִי בְּרָא אֱלֹהֵי, בַּחֲנֵינָת בְּרָא אֱלֹהִים, שֶׁהוּא בַּחֲנֵינָת יַחֲוֵד הַיְיָ"ה
 בְּרוּךְ הוּא, בַּחֲנֵינָת שָׁמַיִם, קָשׁוּר וְשְׁלוּב אֵשׁ וּמַיִם - שֶׁהוּא מִבֵּין
 שְׁרוּחַנִיּוֹת וְגַשְׁמִיּוֹת מְתַקְשָׁרוֹת וּמְתַחַבְרוֹת בְּיַחַד, וְזֶה בַּחֲנֵינָת
 יַחֲוֵד הַשֵּׁם דִּהְיָנוּ שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְכוּ', כִּי שְׁמַע' הוּא רֵאשִׁי תְבוֹת
 שְׂאוּ מֵרוּם עֵינַיִכֶם, כַּמּוּבָא כָּל זֶה בַּזְהַר הַקָּדוֹשׁ. כִּי הָעוֹלָם כְּלוֹ
 נִבְרָא בְּלִשׁוֹן הַקָּדֶשׁ, וּמְלִשׁוֹן הַקָּדֶשׁ אֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת לְצַרְףּ צְרוּפֵי
 אוֹתִיּוֹת נִפְלְאִים נוֹרְאִים, בְּרֵאשִׁי תְבוֹת וְסוֹפֵי תְבוֹת וְתוֹכֵי תְבוֹת,
 וּבֵא"ת ב"ש, וּבְגִימָטְרִיאוֹת וְכוּ' וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּסִפְרֵי הַקָּדוֹשִׁים
 כָּל מֵה שְׁאֶפְשָׁר לַעֲשׂוֹת מִצְרוּפֵי אוֹתִיּוֹת, כִּי בְּלִשׁוֹן הַקָּדֶשׁ נִבְרָא
 הָעוֹלָם.

וְהִנֵּה זֶה עֲתָה רְאִינוּ מֵה אָנוּ לוֹמְדִים מִן הַמְּלָה שָׁמַיִם, אֵיךְ שֶׁהִיא
 מְרַכֶּבֶת מִשְׁתֵּי מַלְיָם וּמֵה מְרַמֵּז כָּל הָעֲנִיָּן כְּלוֹ, וְכַמוֹ כֵּן הוּא לְגַבֵּי
 כָּל מְלָה אַחֲרֵת, וּלְמַשָּׁל, נִקַּח לְדַגְמָא אֶת הַמְּלָה 'אֶרֶץ' שְׁאֶפְשָׁר
 לְקַרְא אוֹתָהּ אֶרֶץ כְּפִשׁוּטוֹ, וְאֶפְשָׁר לְקַרְא אוֹתָהּ אֶרֶץ דִּהְיָנוּ
 שֶׁהָאָדָם מְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ מִתְּכֻלֵּי הָאֶרֶצִּיּוֹת וְרֵץ לְהִתְדַבֵּק בּוֹ
 יִתְבָּרֵךְ וְכוּ' וְכוּ', וְעַל יְדֵי זֶה מְקַשֵּׁר אֶת תְּכֻלֵּי הָאֶרֶצִּיּוֹת אֵלָיו
 יִתְבָּרֵךְ. וְכֵן הוּא לְגַבֵּי הַמְּלָה 'אֲדָמָה', כִּי הָאָדָם רַבּוֹ הוּא עֶפֶר מִן

דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש

הָאֲדָמָה, אַךְ אֶת הַמֶּלֶה 'אֲדָמָה' אֶפְשֶׁר לְקַרְא בְּבַחֲיִנַת "אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן", דִּהְיִנּוּ שְׁמַקְשֶׁר אֶת תְּכֵלִית הַגְּשָׁמִיּוֹת תְּכֵלִית הָאֲרָצִיּוֹת אֵלָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ', וְלִכֵּן הִכַּל תְּלוּי בְּאָדָם, הִכַּל תְּלוּי כְּפִי הַהִסְתַּכְּלוֹת שְׁלוֹ, אִם יִזְכֶּה לְקַשֵּׁר אֶת הִכַּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, יוּכַל לְמַצֵּא אוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ מִתְּכֵלִית הַגְּשָׁמִיּוֹת וְהָאֲרָצִיּוֹת וְלַעֲלוֹת וְלִהְיֵת דְּבִק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, אַךְ אִם לֹא יִזְכֶּה לְהִסְתַּכֵּל עַל אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ הַמְּחִיָּה וּמֵהוּיָה אֶת כָּל דְּבָר, עַל יְדֵי זֶה יִשָּׂא בְּתוֹךְ הָאֲדָמָה, רַחֲמָנָא לִיְצַלֵּן, וְאֲשֶׁר זֶהוּ הַכַּח שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ שְׁבָה בְּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הַבְּרִיאָה כְּלָה שֶׁעַל יְדֵיהּ יְכוּלִים לְחַזֵּר וְלִהְיֵת קָרֵב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ הַהִבְדֵּל הַגָּדוֹל בֵּין יְהוּדֵי לְגוֹי, אֲשֶׁר יְהוּדֵי מַעֲלָה אֶת תְּכֵלִית הַגְּשָׁמִיּוֹת אֶל הָרוּחָנִיּוֹת, וְעַל כֵּן הוּא נִקְרָא אָדָם מִלְּשׁוֹן "אֲדָמָה לְעֵלְיוֹן", וְאֵלּוֹ הַגּוֹי נִקְרָא 'עִם הַדּוֹמָה לְחֲמוֹר', כִּי כָּל עֶסְקוֹ וְעִנְיָנוֹ הוּא חֲמָרִיּוֹת, וְכִמוֹ חֲמוֹר שֶׁתְּמִיד מִסְתַּכֵּל עַל הָאָרֶץ כִּךָּ הוּא הַגּוֹי, כִּי אֶצְלוֹ אֵין אֶת הַמְּשָׁג שֶׁל לְשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִנְיָנִים רוּחָנִיִּים וְכוּ', הָעֵקֶר אֶצְלוֹ הוּא רַק הַחֲמָרִיּוֹת הַגְּשָׁמִיּוֹת וּבְכַךָּ הוּא חֵי, בְּדִיּוֹק כְּמוֹ הַחֲמוֹר שֶׁסוּחַב מִשְׁאוֹת כָּל הַיּוֹם וְעַל צְנָאוֹ קָשׁוֹר שֶׁק עִם אֲכָל וְכוּ', כִּי זוֹ תְּכֵלִיתוֹ שֶׁל גּוֹי, לְאֹכֵל, לְשִׁתוֹת וְלַעֲבֹד כְּמוֹ חֲמוֹר, אֵין אֶצְלוֹ מְשָׁג גְּבוּהָ יוֹתֵר, רוּחָנִי יוֹתֵר וְכוּ', מֵה שְׁאֵין כֵּן אֶצְלוֹ יְהוּדֵי שֶׁאֶצְלוֹ שִׁיף עִנְיָן לְשׁוֹן

הקדש שהוא מקדש ומטהר את לשונו, ומכל דבר גשמי הוא מקשר אותו אל הרוחני אשרי לו ואשרי חלקו.

מותר האדם מן הבהמה

והנה אנו יודעים אשר מותר האדם מן הבהמה הוא ענין הדבור, כי זהו החלוק הגדול בין כחו של אדם לבין בהמה, שהבהמה אינה יכולה לדבר, ואלו האדם יכול, ולמרות שאנו רואים במציאות שגם הגויים מדברים, ועוד איך הם מדברים... אבל כל דבוריהם הם הבל וריק, ואינם דבורים אמתיים, דבורים שנשמעים ומתקבלים וקיימים וכו', כי דבורם אינו בבחינת לשון הקדש.

כי לשון הקדש אינה דוקא השפה שנקראת לשון קדש, אלא דבורים קדושים, ולא משנה באיזו שפה מדברים בהם, כי יש בעולם שבעים שפות, וכל אחד כפי שהוא מקדש את לשונו בשפה שהוא מדבר בה - שמקדש ומטהר את דבורו שמדבר דבורי אמונה, דבורי תורה ותפלה, ושומר את עצמו מכל מיני דבורים אסורים, לשון הרע, רכילות, ליצנות וכו' - כך הוא מדבר לשון הקדש, ובדבר זה אין לגוים השגה כלל, כי כל דבוריהם מלאים נבול פה קללות וליצנות וכו', ולכן מותר

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרָא"ש

הָאָדָם, שֶׁהוּא עִם יִשְׂרָאֵל, מִן הַבְּהֵמָה, אֲשֶׁר זֶה כּוֹלֵל גַּם אֶת שְׂאֵר הַגּוֹיִים - הוּא בְּדַבּוּר, כִּי עִם יִשְׂרָאֵל יוֹדְעִים כִּי צַד לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר אֶת דַּבּוּרָם, וּמְכַל הַדְּבָרִים הַגְּשָׁמִיִּים שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה הֵם מִתְקַרְבִּים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכָה לְשִׁמּוֹר אֶת דַּבּוּרוֹ וּלְקַדְשׁוֹ.

בְּרִית הַלְּשׁוֹן וּבְרִית הַמַּעֲוֵר

כְּשֶׁאָדָם זוֹכָה לְקַדֵּשׁ אֶת דַּבּוּרוֹ - עַל יְדֵי זֶה מוּחָו נְטָהָר, וְהוּא זוֹכָה לְהַנְצִל מִתַּאֲוֹת נְאוּף, כִּי בְּרִית הַמַּעֲוֵר וּבְרִית הַלְּשׁוֹן קְשׁוּרִים וְהַדּוּקוֹת הֵיטֵב אֶחָד בְּשֵׁנֵי. וְעַל פִּי כָּל מָה שֶׁהִסְבְּרָנוּ לְעֵיל אֲפָשָׁר לְהַבִּין זֹאת כְּמִין חֶמֶר, כִּי כַּאֲשֶׁר הָאָדָם אֵינוֹ זוֹכָה לְקַדֵּשׁ אֶת עַצְמוֹ וְהוּא עֹדִין חֶפֶץ בַּתַּאֲוֹת שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה, לְהִסְתַּכֵּל הֵיכֵן שְׂלֵא צָרִיךְ, לַעֲשׂוֹת מָה שְׂלֵא צָרִיךְ, לְדַבֵּר מָה שְׂלֵא צָרִיךְ, סִימָן שֶׁהוּא טָמֵא מְאֹד, כִּי אֵינוֹ זוֹכָה לְקַדֵּשׁ אֶת לְשׁוֹנוֹ, מָה שְׂאִין כֵּן כְּשֶׁהָאָדָם זוֹכָה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בְּלְשׁוֹנוֹ לְדַבְּרִים קְדוּשִׁים, וְתָמִיד אֹמֵר שְׂטוּב וְיִהְיֶה טוֹב וְכוּ', וְאֶפְלוּ בְּשִׁיחוֹת עִם אֲנָשִׁים בְּשִׁיחוֹת שֶׁל עֲנִינֵי הָעוֹלָם, עֲנִינֵי יוֹם יוֹם, הוּא מְחַזֵּק וּמְאֲמֵץ אֲנָשִׁים וּמְנַחֵם אוֹתָם וּמְסַבֵּיר לָהֶם שֶׁהַכֹּל יִהְיֶה בְּסֻדָּר וְאִין לָהֶם לְדַאֵג כָּלֵל, וְאִין שֶׁהַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר לָהֶם וְכוּ' וְכוּ', עַל יְדֵי זֶה בְּעַצְמוֹ הוּא מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת לְשׁוֹנוֹ, כִּי הַכֹּל

תלוי כפי שהאדם זוכה לקדש ולטהר את לשונו, ועל ידי זה ינצל מתאות נאוף, מה שאין כן כשאדם מנצל את לשונו לשבר אנשים, ליאש אותם ולהרחיקם מן הקדוש ברוך הוא, לשונו של זה היא לשון טמאה מאד, והוא פגום בתאות נאוף מאד מאד.

כי פי המדבר אליכם

והנה מדרגה זו שבה אוחזים הצדיקים הגדולים, היא מדרגה גדולה מאד מאד, מדרגה שבה אחז בשלמות בתכלית השלמות יוסף הצדיק שאמר לאחיו בשעה שהתודע לפניכם במצרים (בראשית מה): "כי פי המדבר אליכם", ופרש רש"י (שם): 'בלשון הקדש', כי יוסף הנה הצדיק הגדול שאחז במדרגה זו בתכלית השלמות שאין שלמות אחריה, ולכן זכה לשלמות שמירת הברית, ומולו עמד פרעה מלך מצרים, שהיה המלך על כל המצרים, הינו על כל הצרות כי כל הצרות נמשכות רק מפגם הדבור, כשפוגם דבורו ממשיך על עצמו פה רע שהוא פרעה, וכמו שרואים בעולם, שכלם יש צרות מצרות שונות, היילד טוען שהוריו רודפים אותו, הבחור טוען שהראש ישיבה עושה לו צרות, הבעל אומר שהאשה מצרה לו, והאשה אומרת שהבעל מפריע לה, עולם מלא צרות... והמלך על כל הצרות

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרָא"ש

האלה הוא פרעה, שהוא מֶלֶךְ מִצְרַיִם, מְלִשׁוֹן מִצְרַיִם, כִּי כָּל הַצְּרוֹת וְכָל הַבְּעִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ' שֵׁישׁ לְאֲנָשִׁים, נִמְשָׁכוֹת מִבְּחִינַת פְּרַעַה שֶׁהוּא פֶּה רַע, הַמְדַבֵּר כָּל הַזְּמַן רַק רַע, וּמִמִּילָא נִדְמָה לְכָלם שֶׁכָּל הָעוֹלָם מְלֵא צָרוֹת, וְהֵם מְדַבְּרִים אֶחָד עַל הַשְּׁנִי וְכוּ', וְעַקֵּר הַיְצִיאָה מִגְּלוֹת פְּרַעַה מֶלֶךְ מִצְרַיִם הִיא עַל יְדֵי בְּחִינַת פֶּסֶח, שֶׁהוּא פֶּה סָח, שֶׁהַדְּבוּר הוּא חִפְשִׁי וְאִינוּ מְדַבֵּר רַע כָּל הַזְּמַן אֶלָּא חִפְשִׁי לְדַבֵּר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, "יְהִיָּה טוֹב", "אֵין מַה לְדַאָּג", "הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יַעֲזֹר", וְכוּ' וְכוּ', כִּי מִי שֶׁזֹּכֶה לְדַבֵּק אֶת דְּבוּרוֹ אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ זֹכֶה לְתַכְלִית הַטוֹב, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ הַכֹּל טוֹב וְאֵין שׁוּם רַע כְּלָל, רַק חֲרוֹת שְׁלֵמָה, חֲרוֹת מְכַל הַמִּצְרַיִם.

וַיֵּרָא אֲדוֹנָיו כִּי הָיוּ"ה אֹתוֹ

יוֹסֵף הַצַּדִּיק זָכָה לְמַדְרָגָה זוֹ בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת, כִּי תָּמִיד קָדַשׁ וְטָהַר אֶת לְשׁוֹנוֹ, תָּמִיד דִּבֶּר אֱלֹהֵי יִתְבָּרַךְ, תָּמִיד דִּבֶּר מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, תָּמִיד חֲזַק וְעוֹדֵד אֲנָשִׁים, וְלִכֵּן זָכָה לְתַכְלִית תְּקוּן הַבְּרִית בְּשְׁלֵמוֹת דֵּהִינּוּ שֶׁמַּחוּ הָיָה חֲזַק, וְשׁוּם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם שֶׁעָבַר עָלָיו לֹא הָיָה יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְדַבֵּר זֶה הָיָה נֶכֶד לְכָל, וְכִמוֹ שֶׁפָּתוּב בַּתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (בְּרֵאשִׁית לט): "וַיֵּרָא אֲדוֹנָיו כִּי הָיוּ"ה אֹתוֹ", וּמִיָּד מִתְעוֹרְרַת הַשְּׁאֵלָה, וְכִי אֵיךְ יַדַּע אוֹתוֹ מִצְרֵי מְזֵהֵם שֶׁהָיוּ"ה נִמְצָא

עם יוסף? וכי ראה פעם את השם יתברך שהוא כבר יודע לקבוע שהוא נמצא עם יוסף? ! אך רש"י מפרש (שם): 'שם שמים שגור בפיו, ומכיון שהמצרי ראה ששם שמים שגור בפיו של יוסף והוא תמיד מדבר ממנו יתברך ואליו יתברך, הבין שהשם יתברך שורה אצל יוסף, כי במה שהאדם מדבר - שם הוא אווז, וזה אשר חזק את יוסף הצדיק בכל ימי שהותו במצרים, בכל מה שעבר עליו, בכל הצרות היסורים והבזיונות והנסיונות שעברו עליו, חזק את עצמו וברח תמיד אליו יתברך. תארו לעצמכם בחור צעיר שאחיו רודפים אותו ומוכרים אותו למצרים, הרי היה יכול להשבר לגמרי ולאבד את עצמו, הנה כלם צוחקים עליו, והוא עומד למכירה לעבד, זה מסתכל עליו וצוחק... השני מושך בפאותיו... השלישי נותן לו בעיטה... אך יוסף הצדיק אינו מאבד את שלות נפשו ומחזק את עצמו בכל מה שעובר עליו, ואחר כך כשנמכר לעבד במצרים - עבד את עבודתו למרות כל הנסיונות שעברו עליו, עד שאשת אדוניו העלילה עליו ואמרה שהוא עשה עברה, והוא השלך לבית הסהר. תארו לעצמכם, בחור צעיר משלך לבית הסהר על לא עול בכפו, כל המדינה מדברת עליו ומבזה אותו, והוא אינו נשבר כלל,

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרָא"ש

וּאֶפְלוּ כְּשֶׁהִכְנִיסוּ אוֹתוֹ לְבֵית הַסֵּהַר - שְׂמַח וְשִׂמְחָה אֶת כָּל
הָאֲסִירִים, וְהִתְפַּלֵּל וְהִתְבּוֹדֵד שָׁם אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכִמוּ שֶׁאֲנִי
אוֹמְרִים בְּסִלִּיחוֹת: "מִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ",
כִּי יוֹסֵף הַצַּדִּיק הִרְבֵּה בְּתַפְּלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת בְּבֵית הַסֵּהַר וּבִטַח בּוֹ
יִתְבַּרְךָ שֶׁהוּא יַעֲזֹר לוֹ וְהוּא יַצִּיל אוֹתוֹ, וְעַל יְדֵי שִׁזְכָּה לְמַדְרָגָה
זוֹ יִכּוֹל הִיָּה לְהֵטִיב וּלְפַתֵּר חֳלוּמוֹת.

פּוֹתֵר חֳלוּמוֹת

וְהִנֵּה הַצַּדִּיק נִקְרָא פּוֹתֵר חֳלוּמוֹת, כְּמוֹ שֶׁהָיָה יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁפָּתַר
לְאֲנָשִׁים אֶת חֳלוּמוֹתֵיהֶם, כִּי רַב בְּנֵי הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם חוֹלְמִים,
הֵן בְּהַקִּיץ וְהֵן בְּשֶׁהֶם יְשָׁנִים, כִּי כְּשֶׁאָדָם יֵשֵׁן הוּא חוֹלֵם חֳלוּמוֹת
שׁוֹנִים וּמְשָׁנִים, עַל זֶה שֶׁהוּא מֶלֶךְ וְשְׁלִיט וַיֵּשׁ לוֹ עֲבָדִים וּשְׂפָחוֹת
וּמְדִינוֹת וּרְכוּשׁ גָּדוֹל וְכוּ', אֵךְ יֵשׁ בְּנֵי אָדָם שֶׁחוֹלְמִים גַּם בְּהַקִּיץ
דֵּהִינּוּ אֶפְלוּ כְּשֶׁהֶם עֹרִים, הֵם חוֹלְמִים, וּמְדַמְיָנִים לְעֶצְמָם כָּל
מִינֵי דְמִיוֹנוֹת שׁוֹנִים וּמְשָׁנִים, הֵם חוֹשְׁבִים עַל הַהָרִים וְהַגְּבָעוֹת,
עַל הַחַיּוֹת וְהַבְּהֵמוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֵינָם מְטִים אֶזְנָן קִשְׁבָּת לְמָה
שֶׁמְדַבְּרִים אֵלֵיהֶם וּלְמָה שֶׁקּוֹרָה עִמָּהֶם בְּמִצִּיאוֹת, וּבְנֵי אָדָם
כְּאֵלֶּה צְרִיכִים לְלַכֵּת אֶל פּוֹתֵר חֳלוּמוֹת שֶׁהוּא הַצַּדִּיק הָאֲמֵת
שֶׁפּוֹתֵר אֶת כָּל הַחֳלוּמוֹת וּמְטִיב אוֹתָם לְאָדָם.

והנה יש שני סוגי חלומות, יש בני אדם שמדמינים לעצמם שהכל טוב ויהיה טוב והעולם כלו כן יפה וטוב, וזהו חלום טוב, אך יש בני אדם שנמצאים בצרה ונכנסו בחלומות ודמיונות כאלו הכל רע, הכל שחור, וכאלו אינם מצליחים בשום דבר לא בגשמיות ולא ברוחניות וכו', והם חושבים שלא צריכים אותם מן השמים, ואף אחד אינו שם אליהם לב כלל, וזהו חלום רע מאוד, אנשים כאלה צריכים לבא אל הצדיק האמת כדי שיפתר ויטיב את חלומם, וכמו שקרה אצל יוסף הצדיק שראה את פניהם של שר המשקים ושר האופים זעופים וכו', ושאל אותם: מה קרה? והם ספרו על חלומותיהם, והוא פתר אותם, כי כן היא דרכו של הצדיק להטיב ולפתר את חלומותיהם של כל המקרבים אליו, ולגלות להם את הדרך האמתית, והיא - שיעזבו את כל הדמיונות והחלומות שלהם וכו', ויתחילו להתקרב באמת אליו יתברך, כי כל אחד ואחד יכול להתקרב אליו יתברך, וכל אחד ואחד יכול להיות איש כשר, בתנאי שיזכה להתקרב אל הצדיק האמת שיגלה לו את כל זאת, אשרי לו, כי על ידי שיבוא אל הצדיק יזכה לקדשת הדבור

דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש

וּלְמַח טְהוֹר וְנָקִי, וְעַל יְדֵי זֶה יֵצֵא מִכָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁלוֹ אֲשֶׁרֵי לוֹ
וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ.

אֲכִילָה בַקְדָּשָׁה

וְאוֹמֵר רַבְּנוּ ז"ל, שְׁבִתוֹךְ הָאֵכֶל יֵשׁ אוֹתִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ', דְּהֵינּוּ כִּי
הָאֵכֶל מֵרַכֵּב מֵאוֹתִיּוֹת, הֵן הָאוֹתִיּוֹת שֶׁמֵּהֵן מֵרַכֵּבֶת הַמְּלָה
הַשְּׂיֵכֶת לְאוֹתוֹ אֵכֶל, כְּגוֹן ל'ח'ים', ב'ש'יר', וְכוּ', וְכֵן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה
לְצַרֵּף וּלְיַחַד אֶת הַשְּׂמוֹת הַיּוֹצְאִים מִכָּל הָאוֹתִיּוֹת שֶׁל אוֹתָם
מֵאֲכָלִים וְכוּ', וּמִי שֶׁזוֹכֶה לְאֵכֶל בַּקְדָּשָׁה וְטָהָרָה זוֹכֶה לְצַרֵּף
וּלְיַחַד יְחוּדִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים עַד שֶׁהוּא אֵינוֹ מְכַנֵּס לְתוֹךְ פִּי
אֵכֶל גִּשְׁמִי, אֲלֵא אוֹתִיּוֹת וְצְרוּפֵי שְׂמוֹת, כִּי הִפְתַּח לְטְהוֹר וְזָכוּךְ
הַמוֹחִין הוּא עַל יְדֵי הָאֲכִילָה, דְּהֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לְאֵכֶל בַּקְדָּשָׁה
וְטָהָרָה כְּרֹאוּי, דְּהֵינּוּ שְׁנוּטֵל יְדִיו לִפְנֵי הָאֵכֶל וְאוֹכֵל בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ
גְּדוּל וְכוּ' וּמְבַרֵּךְ בְּשִׂמְחָה בַּקְדָּשָׁה וְטָהָרָה, עַל יְדֵי זֶה מְזַדְּכֵךְ
מוֹחוֹ עַד שֶׁבְמִשְׁךְ הַזְּמַן יִזְכֶּה לְהִבִּין וּלְהַשְׁכִּיל אֵיךְ מְסַתְּרִים
בְּתוֹךְ הָאֵכֶל אוֹתִיּוֹת שֶׁהֵם צְרוּפֵי שְׂמוֹת, אֲשֶׁר לְכַף זוֹכִים
הַצְּדִיקִים הַגְּדוּלִים, שֶׁבְּאֵמֶת בְּאֲכִילָתָם הֵם מְצַרְפִּים שְׂמוֹת
וּמְיַחֲדִים יְחוּדִים קְדוּשִׁים וְנוֹרָאִים וְכוּ', וְלָכֵן נִקְרָא הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא "כְּבִיכּוֹל", עַל שֵׁם כ"ב יְכוֹל, דְּהֵינּוּ שֶׁעָקַר הַבְּרִיאָה הִיָּתָה
עַל יְדֵי כ"ב אוֹתִיּוֹת הָא"ב וְהֵם מְסַתְּרִים בְּכָל פְּרִטֵי הַבְּרִיאָה,

והצדיקים זוכים לגלותם מכל פרטי הבריאָה, ובפרט בשעת האכילה, כי בשעת האכילה זוכים לקשר וליחד רוחניות וגשמיות, עולם הזה ועולם הבא, כי לוקחים את המאכל שהוא דבר גשמי, ומקשרים אותו אליו. תברך על ידי הברכה והאכילה בקדשה, וכמו שמובא בזהר הקדוש (ויקהל ריח ע"א): שְׂכַדְאֵי לְאָכַל כָּל מִינֵי מַעֲדָנִים שְׂבַעֲוֹלָם אִם עַל יְדֵי זֶה הָאָדָם יִזְכֶּה לְבָרֶךְ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן בְּשִׂמְחָה בְּקַדְשָׁה וּבְטְהָרָה, כִּי עַל יְדֵי זֶה מְגַלָּה אֶת אֱלֻקוֹתָיו יִתְבָּרֵךְ בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי הַזּוֹכֶה לְאָכַל בְּקַדְשָׁה וְטְהָרָה שְׁעַל יְדֵי זֶה מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ מִחַ נְקִי וְטָהוֹר, וְכַמוֹכָא בְּדִבְרֵי הָאֲרִיז"ל שְׁעַל יְדֵי שְׁהָאָדָם נִזְהָר בְּבִרְכוֹת הַנְּהַנִּין הוּא מִמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ הָאֲרָה גְדוֹלָה וְנִפְלְאָה מְאֹד, וְלִכֵּן תָּמִיד כְּדֵאֵי לְבָרֶךְ בְּרַכַּת הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, כְּדֵי לְבָרֶךְ בְּקַדְשָׁה וְטְהָרָה, וְכִשְׂאָדָם זוֹכֶה לְהִזְהָר בְּבִרְכַּת הַנְּהַנִּין וּמְבָרְכֶם בְּכֹנְנָה גְדוֹלָה כְּרָאוּי, עַל יְדֵי זֶה זוֹכֶה לְעִשְׂרוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד, כִּי עָקֵר הַשְּׁפָעָה שֶׁל הַבְּרָכָה הָעֲלִיּוֹנָה, תְּלוּיָהּ כְּפִי שְׁהָאָדָם מְבָרֵךְ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כָּאֵן בְּעוֹלָם הַזֶּה, וְעַל יְדֵי שְׂאָדָם יְבָרֵךְ בְּרְכוֹת בְּכֹנְנָה גְדוֹלָה עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לְהִשְׁפָּעָה גְדוֹלָה וְעִשְׂרוֹת אֲמִתִּית וְלֹא יִחְסַר לוֹ כְּלוּם.

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרַא"שׁ

שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם

וְאוֹמֵר רַבְּנֵנוּ ז"ל, שְׁצַרִּיךְ לְהִזְהַר לְקִרְאָתָא אֶת הַפְּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם' וְהוּא תְּקוּנַת הַבְּרִית גְּדוּל - וְהִנֵּה צְרִיכִים לְקִרְאָתָא פְּעָמִים אֶת הַמִּקְרָא כְּנֶגֶד גְּשָׁמִיּוֹת וְרוּחַנִּיּוֹת, כְּנֶגֶד הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא, לְקַשֵּׁר וּלְיַחַד הַכֹּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתּוֹרָה הִיא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְכֹלָהּ נִכְתְּבָה בְּרְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ עַל יְדֵי מֹשֶׁה רַבְּנֵנוּ, וְעַל יְדֵי אֲנֹכִי זֹכִים לְקַשֵּׁר שָׁמַיִם וָאָרֶץ, אַךְ עַל יְדֵי הַתּוֹרָה שֶׁבִּכְתָב עֲדִין אֵינְנוּ זֹכִים לְהַבִּין אֶת כּוֹנֵן הַתּוֹרָה, כִּי לְמִרְוֹת שֶׁכְּתוּב בַּתּוֹרָה לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין אוֹ לְלַבֵּשׁ צִיצִית, וְכֵן כָּל הַמְצָאוֹת כָּלָם, עֲדִין אֵינְנוּ יוֹדְעִים בְּדִיוֹק פִּיּוּק כִּי צַד לְקַיֵּם אֶת הַמְצָאוֹת הַלָּלוּ, וְאִיךְ בְּדִיוֹק זֹכִים לַעֲשׂוֹת אֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר לְזֶה זֹכִים עַל יְדֵי לְמוּד הַתְּרַגּוּם שֶׁהוּא בְּחִינַת תּוֹרָה שֶׁבָּעַל פֶּה הַמְּגַלָּה אֶת כּוֹנֵנוֹ יִתְבָּרַךְ וְאֶת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּדִיוֹק, מֵהוּא יִתְבָּרַךְ רוּחָהּ מֵאֲתַנּוּ, וְכִי צַד אֲנֹכִי צְרִיכִים לְקַיֵּם אֶת הַמְצָאוֹת כָּלָן וְכוּ', אֲשֶׁר זֹהִי הַמְּעַלָּה הַגְּדוּלָּה שֶׁהָאָדָם זֹכֶה לְקִרְאָתָא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאַחַד תְּרַגּוּם, שֶׁעַל יְדֵי זֶה זֹכֶה לְקַשֵּׁר וּלְיַחַד אֶת הָעוֹלָם הַבָּא וְהָעוֹלָם הַזֶּה, וְיוֹדֵעַ כִּי צַד לְקַיֵּם אֶת מְצוּוֹתָיו יִתְבָּרַךְ וְכוּ', אֲשֶׁר זֶהוּ עֵקֶר תְּקוּנַת הַבְּרִית תְּקוּנַת הַמַּחַ שֶׁהָאָדָם יִזְכֶּה לְקַשֵּׁר גְּשָׁמִיּוֹת וְרוּחַנִּיּוֹת, וְיִדְעַ שְׂמֵלָא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ וְאֵין שׁוּם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלָל,

ולכן אשרי הזוכה ללמד את פְּרַשַׁת הַשָּׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם, וְעוֹשֶׂה לְעִצְמוֹ שְׁעוֹר קָבוּעַ בְּכָל יוֹם וְיוֹם בְּאִפְּן שְׂיִזְכֶּה לְסִיּוּם אֶת הַפְּרָשָׁה עַד שֶׁבַת קֹדֶשׁ, וְכַמוּכָא בְּשִׁלְחַן עֲרוּךְ (אורח חיים סימן רפה) שְׁצָרִיךְ לְלַמֵּד גַּם אֶת פְּרוּשׁ רַש"י: "וִירָא שְׁמַיִם יֵצֵא יְדֵי שְׁנֵיהֶם", דְּהֵינּוּ שְׂיִלְמַד הֵן אֶת הַתְּרַגּוּם אוֹנְקְלוּס וְהֵן אֶת פְּרוּשׁ רַש"י, נִמְצָא, שְׁלֵמוּד 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' הוּא סְגָלָה גְּדוּלָה לִירְאֵת שְׁמַיִם, וּמִי שֶׁזּוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' עִם פְּרוּשׁ רַש"י - עַל יְדֵי זֶה יִזְכֶּה לִירְאֵת שְׁמַיִם, אֲשֶׁרֵי לוֹ וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקוֹ! וְאֲשֶׁרֵי הַנִּזְהָר בְּמִצְוֵה זֶה מְאֹד, כִּי דָבָר בְּדוּק הוּא, שֶׁבְּאוֹתוֹ שָׁבוּעַ שֶׁהָאָדָם אֵינּוּ לוֹמֵד אֶת הַפְּרָשָׁה 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' - תִּהְיֶה לוֹ אֵיזוֹ צָרָה וְכוּ', וְעַל כֵּן פְּנִיִם שְׂיִלְמַד 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' בְּלִי פְּרוּשׁ רַש"י, הָעֵקֶר שֶׁלֹּא יִפְסִיד אֶת הַמִּצְוָה, וְאֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַשְׁלִים בְּכָל שָׁבוּעַ גַּם אֶת לְמוּד פְּרוּשׁ רַש"י הַקְּדוּשׁ הַמְקַשֵּׁר אֶת הַתּוֹרָה שֶׁבְּכֻתָּב וְהַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה, כִּי כָּל הַתּוֹרָה שֶׁבְּעַל פִּה מְנַחַת בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה שֶׁבְּכֻתָּב עַל יְדֵי פְּרוּשׁוֹ הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַש"י, אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְלַמֵּד בְּכָל שָׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם' עִם פְּרוּשׁ רַש"י.

דְּרָשׁוֹת מוֹהְרָא"ש

הנהגות טובות

נמצא, שיש לנו מתורה זו שאמר רבנו ז"ל כמה הנהגות טובות, קדם כל להזהר מאד בלמוד שנים מקרא ואחד תרגום, עם פרוש רש"י, שעל ידי זה זוכים לטהרת המוח ולתקון הברית, ההנהגה השניה היא להזהר מאד בקדשת האכילה שעל ידי זה זוכה האדם למח נקי וטהור שיאכל בדרך ארץ ולא כזולל וסובא, ויכרך בכונה גדולה, שעל ידי זה יזכה לתקון הברית, והנהגה שלישית היא שצריך מאד מאד לשמר ולקדש את הדבור שלא ידבר דבורים רעים חס ושלום, רק יכניס את כל דבוריו בתורה הקדושה, והרביעית לבא להתקרב אל הצדיק הגדול במעלה נוראה ונפלאה מאד והוא יורה לו את הדרך ללכת בה וכו'.

בן עשר למשנה

ואשרי מי שירגיל את עצמו לומר הרבה משניות, אשר על ידי זה יזכה לטהרת הנפש ואפילו מי שעדין רחוק מאד מן הקדושה, על ידי שירגיל את עצמו באמירת משניות - לאט לאט יזדכך מוחו, כי 'משנה' אותיות 'נשמה', ויזכה לדבקות גדולה ועצומה בו יתברך, עד שיפתחו לו שערי החכמה ויזכה להבין בלמוד התורה הקדושה, ואת זאת רואים בחוש, שבחור צעיר אין לו חשק גדול ללמד תורה הקדושה כי לפני הבר מצוה עדין לא

הגיע אליו היצר הטוב והיצר הרע שולט בו, וקשה לו להרגיל את עצמו ולכפות את יצרו אל הטוב שהוא למוד התורה וקיום מצוותיו יתברך, ולכן אמרו חכמינו הקדושים (אבות ה, כא): בן עשר למשנה דהינו שירגיל את עצמו עוד בגיל צעיר לומר הרבה משניות - על ידי זה יזכה למה שיזכה, וכמו שידוע שה"בית יוסף" היה רגיל מאד באמירת משניות, והיה יכול ללמד בפעם אחת ארבעים וחמשים פרקים משניות, ועל ידי זה זכה שפא אליו מגיד מן השמים שלמד אותו תורה.

והעקר שבכל העקרים הוא, לזכות להתקרב אל הצדיק האמת ולראות את הנהגתו, שעל ידי זה יזכה להתקרב אליו יתברך באמת, כי כשזוכים לבא אל הצדיק האמת זוכים לקבל ממנו הרבה מאד כמו שהסברנו כבר בתחלת המאמר, אשרי ואשרי מי שיזכה לקיים את כל זה, שעל ידי זה יזכה להמשיך על עצמו ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו יתברך, אשרי לו ואשרי חלקו.

נתן לקבל את הגליון מדי שבוע באמצעות הדוא"ל

breslovinternational@gmail.com

דְּרָשׁוֹת מוֹקְדָא "ש"

